

La formació i la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme.¹

La importància de la formació en voluntariat

Les entitats “han promogut una acció voluntària que ha contribuït a la promoció i la praxi de valors i principis com ara la solidaritat, el compromís, l'esforç i la sostenibilitat, la llibertat, l'altruisme, la gratuïtat i la responsabilitat, el civisme, la participació, l'aprenentatge, el respecte, la competència i la independència dels poders públics, com a manifestacions de la societat civil.

Les entitats, per tant, identifiquen necessitats i elaboren respostes, i les entitats i administracions coincideixen en la gestió de programes que sovint també requereixen la intervenció dels voluntaris i que s'han de poder articular des de les entitats del tercer sector –el sector civil organitzat– de la manera com aquest preveu la participació de les persones, respectant-ne la capacitat i independència.” (Preàmbul)

Totes aquestes persones necessiten una formació permanent que impulsi l'adquisició de competències i habilitats que contribueixin a millorar la seva tasca. Actualment la formació permanent s'entén com un procés transformador que permet a cada individu millorar les seves capacitats i exercir una ciutadania activa.

La formació permanent del voluntariat es fa necessària en un moment en què la realitat social és canviant i situa el voluntari i la voluntària davant de nous reptes i noves situacions que requereixen de capacitats i habilitats generals i específiques a la vegada que permeten a les persones adaptar-se als canvis i fer front a les noves necessitats en els seus àmbits d'actuació.

En definitiva una formació que aporti les eines per a que els destinataris rebin una millor atenció i que aquesta *“respecti llur dignitat i intimitat personal i familiar i llurs conviccions polítiques, religioses o de qualsevol tipus, evitant tota discriminació.”* (Art. 12 lletra a)

¹ Tots els articles que es referencien en aquest document pertanyen a la Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme.

La corresponsabilitat de la formació en voluntariat

Per tal de poder donar resposta a aquesta necessitat és cabdal que tots els agents implicats en l'àmbit del voluntariat incorporin la formació com un aspecte fonamental que forma part del compromís amb i del voluntariat per a garantir-ne la seva qualitat.

La *Llei 25/2015, del 30 de juliol, del voluntariat i de foment de l'associacionisme* (en endavant la Llei) ha volgut reflectir aquesta corresponsabilitat dels agents recollint, en diferents articles, el paper d'aquests respecte la formació.

El voluntariat i la formació

La formació forma part del compromís que adquireix la persona que realitza un voluntariat per tal de poder assumir amb més garanties el deure de *"acomplir l'activitat en què participen amb responsabilitat, diligència i competència"* (Art. 9 lletra c). Aquest compromís amb la formació es tradueix en la Llei com un dret i també com un deure del voluntari:

"b) Rebre la formació necessària per a l'acompliment de l'activitat, estar informats del disseny de l'itinerari formatiu en el marc del projecte que desenvolupen i poder participar-hi." (Article 8)

"b) Participar activament en la formació acordada amb l'entitat de voluntariat per a l'acompliment de la tasca" (Article 9)

L'entitat i la formació

Si el compromís del voluntariat porta implícit el compromís amb la formació, l'entitat també adquireix aquest compromís amb les persones voluntàries que en formen part i això es tradueix en uns drets i uns deures de l'entitat que han de garantir l'acompliment d'aquest compromís:

"b) Disposar d'un pla de formació o d'un itinerari formatiu dels voluntaris de l'entitat en els quals es pugui identificar la formació que el voluntari necessita per a poder dur a terme la seva tasca a l'entitat i participar-hi." (Art. 11)

"c) Reclamar al voluntari que dugui a terme la formació acordada per a poder complir adequadament la seva tasca." (Art. 10)

L'administració pública i la formació

Aquest compromís de voluntaris i entitats amb la formació ha d'anar de la mà del compromís de l'administració pública a promoure aquesta formació i a donar el suport necessari per a dur-la a terme garantint la igualtat d'oportunitats, tant en l'accés a aquesta formació, com en la seva realització. Per això la Llei explicita de manera clara en el seu Art. 26. apartat 1 que les *“administracions públiques de Catalunya, d'acord amb les competències respectives, amb la finalitat de fomentar i facilitar l'associacionisme i el voluntariat, han de promoure”* diferents actuacions entre les que destaquem la següent vinculada a la formació:

“i) Promoure les activitats formatives de voluntariat i donar-hi suport, i potenciar el Pla de formació de l'associacionisme i el voluntariat de Catalunya, fent-lo accessible a tot el territori i a tots els nivells i àmbits d'actuació.” (Art. 26)

El paper de les escoles de formació

Històricament, la missió de les escoles de formació ha estat la d'aportar coneixements i experiència orientats a dotar d'eines i recursos a les persones vinculades al món del voluntariat i l'associacionisme per a millorar la qualitat de l'acció voluntària.

Amb la Llei, es reconeix implícitament la tasca de les escoles de formació i es reforça el seu paper com a agents corresponsables en la consecució d'aquest compromís amb la formació de les persones voluntàries.

L'escola de formació de la Federació Catalana de Voluntariat Social

L'escola de formació de la Federació Catalana de Voluntariat Social, reconeguda pel Pla de Formació de l'associacionisme i el voluntariat de Catalunya, reiterem el nostre compromís amb la formació i assumim el rol de corresponsabilitat que ens correspon.

El nostre objectiu és oferir una formació que doni resposta a les necessitats i els perfils de les persones voluntàries i tècniques que formen part de les entitats. En definitiva, aportar eines per a la comprensió i l'actuació en el context en el que s'ubica l'acció voluntària.

LA FORMACIÓ I LA LLEI DEL VOLUNTARIAT

